

Lijst 'Mogelijke ondersteuningsmogelijkheden'

<p>Grondhouding</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Heb vertrouwen in wat burgers (samen) kunnen. • Schenk vertrouwen. • Creëer wederzijds vertrouwen. • Stel je niet defensief op, voel je niet tekort gedaan. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Grondhouding</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Waardeer het initiatief (groot of klein, realistisch, uitvoerbaar of niet). • Erken de verantwoordelijkheid van burgers. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Grondhouding</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Werk samen met burgers op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Grondhouding</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sta open voor verandering, andere thema's, andere plekken • Sta open voor de tijdelijkheid van een initiatief • Laat je verwachtingen los • Plaats initiatieven niet in een hokje. • Geef burgers vrijheid om 'hun' ding te doen (om zich niet bij jouw organisatie aan te sluiten) 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>

Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Durf je kwetsbaar op te stellen, heb geduld. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Wees aanwezig, nabij, present, beschikbaar en betrokken. • Wees oprecht geïnteresseerd. Neem de tijd om te luisteren en stel vragen. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Steun burgers wanneer iets misloopt of anders loopt. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Neem een afwachtende houding aan (slim niets doen). • Laat de verantwoordelijkheid en het initiatief bij de burgers/initiatiefnemers. • Geef burgers ruimte om naar eigen inzicht het initiatief vorm te geven. • Laat los. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Wees bereid jouw ervaring, kennis, netwerk... te delen. • Deel (ervaring, kennis, netwerk, contacten...) 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>

Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Werk flexibel 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Durf risico's nemen • Durf fouten te maken 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Laat je door burgerinitiatieven (fundamenteel) in vraag stellen • Sta open om daar iets mee aan te vangen 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Wees een betrouwbare en transparante partner • Zorg voor heldere communicatie en beslissingen. • Laat initiatiefnemers duidelijk weten wat (nu, ooit of nooit) kan. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Grondhouding	<ul style="list-style-type: none"> • Werk verbindend • Denk en handel in partnerschap 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>

Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteun en stimuleer eigenaarschap bij burgers en de competenties die daarvoor nodig zijn • Verhoud je tot hun eigenaarschap. Hierbij bestaan er verschillende opties: laat het eigenaarschap bij de burgers, stel je ten dienste van het initiatief, word co-eigenaar of haal het initiatief binnen je eigen organisatie 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleer en ondersteun verantwoordelijkheid bij burgers. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteun en stimuleer talenten van burgers. • Breng talenten, mogelijkheden en krachten samen. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Bied burgers en burgerinitiatieven ruimte om hun ding te doen 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Speel in op de passie en gedrevenheid van burgers, wat hen boeit, interesseert en wat hun behoeften zijn • Motiveer burgers 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>

Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Hou rekening met de leefwereld van burgers, de context van initiatieven, heb aandacht voor het volledige verhaal (vertrek niet vanuit een problematiek). 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Bied ruimte voor initiatief • Stimuleer initiatief 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Probeer burgers niet te binden (aan je organisatie, aan je doelstellingen). • Ga een relevante verbinding aan met aan burgerinitiatieven. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Werk op het ritme van de burgers (soms jagen ze aan, soms moet je het tempo vertragen om dingen een kans te geven) 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Daag uit tot co-creatie, stimuleer samen werken, samen creëren. • Verhoud je tot co-creatie (Faciliteer en medieer je co-creatie of ben je een partner in co-creatie?). 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>

Handelingsprincipe	<ul style="list-style-type: none"> • Versterk de stemmen van burgers en hun initiatieven • Versterk de slagkracht van burgers en hun initiatieven 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Praktische handelingstips	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseer momenten waarop burgers hun netwerk kunnen uitbreiden en met relevante personen/partners in contact kunnen komen. Breng mensen actief met elkaar in contact. • Doe een beroep op het netwerk van burgers. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Praktische handelingstips	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseer betekenisvolle en informele ontmoetingsmomenten. Breng burgers samen op informele momenten, feesten... 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Praktische handelingstips	<ul style="list-style-type: none"> • Breng talenten, mogelijkheden en krachten samen. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>
Praktische handelingstips	<ul style="list-style-type: none"> • Organiseer leernetwerken, creëer contexten voor sociaal leren, faciliteer processen van sociaal leren. Breng burgers samen op momenten waar ze van elkaar kunnen leren. • Breng de juiste mensen met elkaar in contact, breng mogelijke trekkers samen. 	<u>Hoe ga je dat concreet doen:</u>

<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deel relevant(e) expertise, informatie, ervaring, competenties, talenten, krachten, netwerk, materialen, diensten... . • Deel informatie zonder initiatieven aan je eigen organisatie te binden. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud zelf een breed, open en relevant netwerk (kijk rond wie rond welke thema's actief is; zorg dat mensen jou kennen en weten waarvoor ze bij jou terecht kunnen). • Onderhoud je kennis met betrekking tot de sociale kaart en verwijs initiatieven door indien dit relevant is. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Houd een overzicht over de verschillende actoren op micro-, meso- en macroniveaus en biedt deze informatie aan initiatieven indien dit relevant is. • Kijk over de grenzen van uw eigen taak/afdeling/... heen. Houd het grote plaatje voor ogen. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bied ruimte. Bied 'lege' ruimte, ruimte waar iets kan bloeien en groeien. • Stimuleer initiatieven om (publieke) ruimte in te nemen. • Bied plekken, ruimtes of condities waar initiatieven kunnen ontstaan en bloeien. • Bied ruimte voor talenten, mogelijkheden, krachten van mensen, initiatief en eigenaarschap. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>

<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creëer een veilige omgeving waar men samen stress en onzekerheid te boven kan komen, waar voorlopigheid getoond kan worden, waar experimenteren en risico's nemen mogelijk wordt. Waar een uitlaatklep is voor verontwaardiging. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleer experimenteren. Moedig burgers aan om andere/nieuwe dingen uit te proberen. • Biedt ruimte waar iets nieuws kan ontstaan, waar verbeelding kan bloeien. Geef burgers de ruimte om risico's te nemen, om te leren uit fouten. Schep veilige experimenteerruimte. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geef tijd • Bied initiatieven voldoende tijd om te groeien, te ontwikkelen... • Wees beschikbaar op tijden die van belang zijn voor het initiatief, wees flexibel met openingstijden en beschikbaarheid. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Moedig burgers aan om (nieuw) initiatief te nemen, geef prikkels zodat mensen initiatieven nemen, creëer ruimte voor initiatief. Parachuteer mogelijkheden tot initiatief. • Creëer uitdagingen, uitdagende contexten. Prikkel burgers en daag mensen uit. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>

<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie initiatieven van (relevante) hulpmiddelen (b.v. kennis, geld, diensten, vaardigheden, experimenteerruimte, vrijstelling van regels...). • Ondersteun initiatieven, maar maak hen niet afhankelijk. • Belemmer niet met formele procedures, protocollen of traag draaiende administratieve molens. Neem formalisering, organisatorische en administratieve last weg. Zoek mee naar draagkracht. Stel niet teveel eisen of voorwaarden aan initiatieven. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maak burgerinitiatieven zichtbaar • Organiseer een loket, ideeënbus, stel je op als aanspreekpunt... zodat burgers weten waar ze met vragen met betrekking tot hun initiatieven terecht kunnen. • Organiseer een vormingsmoment 'Initiatief nemen als burger hoe doe je dat?' • Maak een database met burgerinitiatieven ter inspiratie voor andere initiatieven. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jaag het initiatief aan op momenten dat er behoefte is aan een beetje extra energie. • Werk op het ritme van de initiatiefnemers. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>

<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zoek actief naar initiatieven, early adaptors, initiatiefnemers, trekkers, voorlopers, naar mensen die iets willen doen, moeten doen, goesting hebben, de nood ervaren om iets te doen. • Breng voldoende trekkers samen. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inspireer met goede praktijken, succesverhalen, prikkel de verbeelding... • Pas geen <i>good practices</i> toe, <i>copy paste</i> niet, maar puzzel mee met het initiatief vanuit de specifieke context 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maak succeservaringen zichtbaar. • Vier samen successen en succeservaringen. 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>
<p>Praktische handelingstips</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bied opties • Bied een uitlaatklep voor verontwaardiging. Bied handelingsopties na verontwaardiging. • Bied enthousiasme een vervolg, handelingsopties 	<p><u>Hoe ga je dat concreet doen:</u></p>